

Case study:
**10 рекомендацій при реалізації
проектів ВЕС під час карантину
як форс-мажору**

SAYENKO KHARENKO
NEWLAW FIRM

Марина Гріцишина,
радник Sayenko Kharenko

1. Враховувати постійні зміни законодавства

11 березня

Постанова КМУ №211 про встановлення карантину на всій території України з 12 березня 2020

16 березня

Зміни до постанови КМУ №211 про встановлення карантину на всій території України

17 березня

Закон України про доповнення форс-мажорних обставин карантинном

29 березня

Зміни до постанови КМУ №211 про встановлення карантину на всій території України

30 березня

Закон про внесення змін до деяких законодавчих актів, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-2019)

2. Провести аудит договорів щодо умов форс-мажору

При виникненні форс-мажорних обставин важливо провести аудит наступних умов договорів щодо форс-мажору:

- Перелік обставин, які відносяться до форс-мажору;
- Умови та строки повідомлення про форс-мажор;
- Інші зобов'язання сторін в період дії форс-мажору;

3. Своєчасно повідомити про форс-мажор

Важливо:

- Направити повідомлення одразу, як стало відомо про форс-мажорні обставини;
- Дотримуватись строків повідомлення, встановлених договором;

У разі відсутності повідомлення або неналежного повідомлення, сторона договору не може розраховувати на звільнення від відповідальності у зв'язку із форс-мажорними обставинами

4. Отримати сертифікат ТПП

Порядок отримання:

- Надіслати в ТПП України наступні документи:
  - Заява;
  - Копія договору;
  - Копія наказу у зв'язку із необхідністю припинення діяльності;
  - Повідомлення іншої сторони.
- Строк розгляду – 7 робочих днів

ТПП звертає увагу:

заявник має право звертатися за засвідченням форс-мажорних обставин у разі вже порушеного строку виконання зобов'язання у зв'язку з введеним карантинном

5. Врахувати особливості засвідчення форс-мажорних обставин

Форс-мажорні обставини засвідчуються по кожному окремому договору, окремим податковим та/чи іншим зобов'язанням, виконання яких настало згідно з умовами договору, законодавчих чи інших нормативних актів і виконання яких стало неможливим через наявність зазначених обставин.

До кожної окремої заяви додається окремий комплект документів

Регламент засвідчення Торгово-промисловою палатою України та регіональними торгово-промисловими палатами форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили)

6. Враховувати можливу відмову у видачі сертифікату ТПП

Документи для засвідчення форс-мажорних обставин мають свідчити про:

- надзвичайність таких обставин;
- непередбачуваність обставин;
- невідворотність (непереборність) обставин;
- причинно-наслідковий зв'язок між обставиною/ подією і неможливістю виконання конкретних зобов'язань.

ТПП наголошує:

Отримання сертифікату про форс-мажор - право, а не обов'язок

7. Не розраховувати на судові оскарження відмови у видачі сертифікату ТПП

Позиція Верховного суду

«рішення суду про зобов'язання відповідача розглянути заяву позивача про засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) не тягне за собою виникнення у Торгово-промислової палати України обов'язку видати позивачу сертифікат про засвідчення форс-мажорних обставин».

*<http://reyestr.court.gov.ua/Review/73081565>

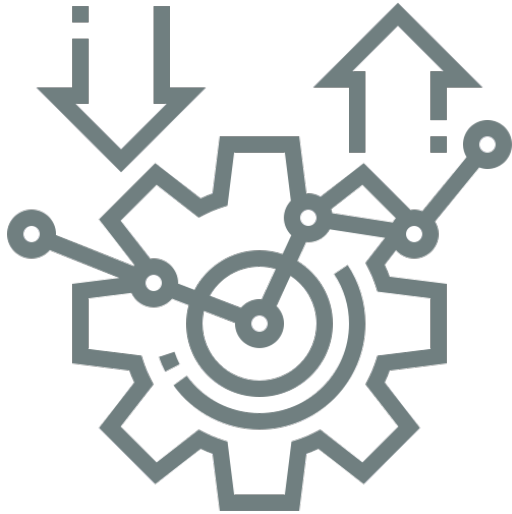
8. Домовляйтесь про нові строки за договором

Не залежно від результатів звернення до ТПП України за сертифікатом, важливо:

- провести переговори;
- переглянути строки виконання зобов'язань за договором з урахуванням карантину;
- укласти додаткову угоду про внесення відповідних змін;

9. Працювати над зниження негативного ефекту від форс-мажору

Кожна сторона договору повинна вживати заходів для зниження:

- затримок та
- збитків

при виконанні договору.

9. Врахувувати різні особливості дій в залежності від ролі за проектом ВДЕ

	Замовник проекту ВЕС	Генеральний підрядник
Кредитори	✓	-
Субпідрядники	-	✓
Постачальники турбін	✓	✓
ОСП/ОСР	✓	-
Державні органи	✓	✓

Рекомендації FIDIC щодо COVID-19

International Federation of Consulting Engineers
The Global Voice of Consulting Engineers

Коронавірус (COVID-19):
Рекомендації FIDIC для
міжнародних
інжинірингово-
консалтингових компаній

Методичний документ FIDIC

- **Перевести по можливості всіх співробітників на дистанційний режим роботи;**
- **Дотримуватись всіх урядових рекомендацій і встановлених обмежень та вимог;**
- **Залучити партнерів, виробників і постачальників до вироблення спільного підходу до роботи;**

10 Музейний провулок
Київ 01001, Україна

тел. +38 044 499 00 00

email: info@sk.ua

sk.ua